

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име | Живковић (Здравко) Данијела

Датум и место рођења | 21.05.1981. Зрењанин

Основне студије

Универзитет | У Новом Саду

Факултет | Факултет спорта и физичког васпитања

Студијски програм | Основне академске студије

Звање | Дипломирани професор физичког васпитања-кинеситерапеут

Година уписа | 2002.

Година завршетка | 2010.

Просечна оцена | 8,58 (осам, 58/100)

Основне студије

Универзитет | У Новом Саду

Факултет | Природно-математички факултет

Студијски програм | Основне академске студије

Звање | дипломирани географ-туризмолог

Година уписа | 2000.

Година завршетка | 2008.

Просечна оцена | 7,70 (седам, 70/100)

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет | У Нишу

Факултет | Природно-математички факултет

Студијски програм | Дипломске студије – мастер; географија

Звање | Дипломирани географ

Година уписа | 2011.

Година завршетка | 2014.

Просечна оцена | 8,21(осам, 21/100)

Научна област | Гео-науке

Наслов завршног рада | Бањски туризам у функцији регионалног развоја Србије

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет | У Нишу

Факултет | Економски факултет

Студијски програм | Дипломске студије – мастер; модул туризам

Звање | Мастер економиста

Година уписа | 2009.

Година завршетка | 2011.

Просечна оцена | 9,33 (девет, 33/100)

Научна област | Економија

Наслов завршног рада | Валоризација туристичких потенцијала у бањама Јужне Србије

Докторске студије

Универзитет | У Нишу

Факултет | Факултет спорта и физичког васпитања

Студијски програм | Докторске академске студије

Година уписа | Школска 2011/2012

Остварен број ЕСПБ бодова | 180

Просечна оцена	9.50 (девет, 50/100)
НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ	
Наслов теме докторске дисертације	„ФИТНЕС ПАРАМЕТРИ И МОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ГОЈАЗНЕ ДЕЦЕ“
Име и презиме ментора, звање	Др Небојша Ранђеловић, Ванредни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	ННВ - бр. 04-459/25 од 26.04.2017. године, НСВ - бр. 8/18-01-003/17-032 од 25.05.2017. године
ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ	
Број страна	185
Број поглавља	13
Број слика (шема, графика, она)	25
Број табела	44
Број прилога	-

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације		
P.бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	Živković, D., Randjelović, N., Đorđević, M., Pantelić, S., & Malobabić, M. (2018). Relations of fitness parameters and morphological characteristics of seven-year-old obese children, <i>Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport</i> , 16(1), 001-009.	M24
	Циљ истраживања био је да се утврде релације фитнес параметара и морфолошких карактеристика код гојазне деце узраста седам година. Узорак је чинило 103 испитаника (63 девојчице и 40 дечака), ученика првог разреда основне школе (просечна старост 7,04 година) у Нишу. За процену фитнес параметара коришћени су следећи мерни инструменти: HR у мировању и у опоравку, VO _{2max} (ml); тест претклон-заклон-избачај и Абалаков тест; 20м трчање и тест тапинг руком, као и тест за процену флексибилности - претклон на клупи. Мерни инструменти за процену морфолошких карактеристика који су коришћени у истраживању су тринаест мера лонгитудиналних и трансверзалних димензионалности, волумена и масе тела, као и поткожног масног ткива. За утврђивање повезаности између простора морфолошких карактеристика и фитнес параметара примењена је каноничка корелационана анализа. У резултатима се наводи да су наведени простори повезани са два пара статистички значајних каноничких фактора ($p<.05$ и $p<.01$). Генерална анализа релација првих парова каноничких фактора указује да испитаници са наглашеним мерама циркуларне димензионалности и већом телесном масом имају мању флексибилност, експлозивну снагу доњих екстремитета и брзину трчања, као и смањене вредности параметара кардиореспираторног фитнеса. Може се закључити да акумулирано масно ткиво код деце узраста седам година доводи до смањења већег броја фитнес параметара, што се у перспективи негативно одражава на њихов свеукупни раст и развој.	
2	Živković, D., Đordjević, M., Bjelaković, L., Malobabić, M., & Randjelović, N. (2018). Relations of fitness parameters and morphological characteristics of eight-year-old obese children. <i>23rd Annual Congress of the European Collage of Sport Science</i> . (pp. 301). July, 4th-7th, 2018 Dublin, Ireland.	M34
	Истраживање је за циљ имало утврђивање релација фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце узраста осам година. Узорак је био сачињен од 273 испитаника (104 девојчице и 169 дечака), ученика другог разреда основне школе (просечна старост девојчица била је 8,26 година, а просечна старост дечака износила је 8,34 година) у Нишу. За процену фитнес параметара примењени су следећи мерни инструменти (HR у мировању и у опоравку, VO _{2max} (ml) за процену кардиореспираторног фитнеса; тест претклон-заклон-избачај и Абалаков тест за процену мишићног фитнеса; 20м трчање и тест тапинг руком за процену брзине трчања и брзине фреквентних покрета, као и тест за процену флексибилности - претклон на клупи). Мерни инструменти за процену морфолошких карактеристика који су коришћени у истраживању су тринаест мера лонгитудиналних и трансверзалних димензионалности, волумена и масе тела, као и поткожног масног ткива. Израчунати су параметри дескриптивне статистике. За утврђивање повезаности између простора морфолошких карактеристика и фитнес параметара примењена је каноничка корелационана анализа. У резултатима се наводи да су наведени простори повезани са два пара статистички значајних каноничких фактора на нивоу значајности .01 и једним	

	паром на нивоу значајности .05. Резултати истраживања показују да испитаници са већим вредностима обима и већом телесном масом имају неповољније вредности параметара здравственог фитнеса. Релације другог пара каноничких фактора указују да испитаници са израженијим вредностима лонгитудиналних и трансверзалних димензионалности скелета и са већом телесном масом имају смањену брзину фреквентних покрета, што је у супротности са досадашњим истраживањима. Релације трећег пара каноничких фактора показују да испитаници са израженим вредностима поткојног масног ткива, већом телесном висином и вредностима BMI имају слабију снагу доњих екстремитета, неповољније вредности кардиореспираторног фитнеса и да спорије трче.	
3	Živković, D., Pantelić, S., Đorđević, M., Randjelović, N., Bjelaković, Lj., & Raković, A. (2018). Relations of fitness parameters and morphological characteristics of nine-year-old obese children. In Škegrov, D., Belčić, I., Sporiš, I., Krističević, T. (Eds), XII World Congress of Performance Analysis of Sport. (pp 322-329). Opatija (Croatia): Faculty of Kinesiology, University of Zagreb.	M33
	Циљ истраживања био је да се утврде релације фитнес параметара и морфолошких карактеристика код гојазне деце узраста девет година. Узорак испитаника је чинило 122 ученика трећег разреда основне школе (22 девојчице и 100 дечака, просечне старости 9,07 година) у Нишу. Примењени су следећи мерни инструменти за процену фитнес параметара: HRy мировању и у опоравку, VO2max (ml); тест претклон-заклон-избачај и Абалаков тест; 20м трчање и тест тапинг руком, као и тест за процену флексибилности (претклон на клупи). Мерни инструменти за процену морфолошких карактеристика који су коришћени у истраживању су тринаест мера лонгитудиналних и трансверзалних димензионалности, волумена и масе тела, као и поткојног масног ткива (телесна висина, дужина руке, дужина ноге, ширина рамена, ширина кукова, ширина карлице, обим надлактице опружене руке, средњи обим груди и обим натколенице, кожни набори леђа, надлактице и трбуха и телесна маса). За утврђивање повезаности између простора морфолошких карактеристика и фитнес параметара коришћена је каноничка корелационна анализа. У резултатима се наводи да су наведени простори повезани са два пара статистички значајних каноничких фактора ($p<.01$). Анализа релација првог паре каноничких фактора указује да гојазни испитаници са низом телесном масом и трансверзалним и циркуларним димензионалностима имају боље вредности кардиореспираторног фитнеса.	
4	Živković, D., Đordjević, M., Randjelović, N. & Bjelaković, Lj. (2017). The trend of changes in morphological characteristics of obese children. In S. Mandrinic, L. Moskovljević, M. Marković & M. Čosić, (Eds.), Conference Proceedings of the International Scientific Conference „Effects of Applying Physical Activity Anthropological Status in children, Adolescents and Adults”, (pp. 181-187). Belgrade: Faculty of Sport and Physical Education, University of Belgrade.	M33
	Циљ истраживања био је да се испита тренд промена морфолошких карактеристика гојазних испитаника и испитаница млађег школског узраста. Узорак је чинило 553 испитаника оба пола, а субузорци су формирани у односу на узраст испитаника (четири групе, испитаници старости 7, 8, 9 и 10 година). Мерни инструменти за процену морфолошких карактеристика који су коришћени у истраживању су тринаест мера лонгитудиналних и трансверзалних димензионалности, волумена и масе тела, као и поткојног масног ткива (телесна висина, дужина руке, дужина ноге, ширина рамена, ширина кукова, ширина карлице, обим надлактице опружене руке, средњи обим груди и обим натколенице, кожни набори леђа, надлактице и трбуха и телесна маса). Тренд је формиран на основу просечних вредности за сваки узраст испитаника и на основу тога је формирана кривуља тренда, док су разлике потврђене универијантном анализом варijансе (ANOVA). Добијени резултати показују да је тренд промена морфолошких карактеристика статистички значајан. У односу на дечаке, код девојчица су забележене веће вредности телесне масе и већи волуamenti, а у узрасту 9 - 10 година код девојчица је изразито увећано поткојно масно ткиво. Резултати дају мали допринос расветљавању проблема раста и развоја код гојазне деце. Даља истраживања би требало да буду усмерена на утврђивање најприкладнијих програма вежбања који би повољно утицали на морфолошки статус гојазне деце млађег школског узраста.	

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА

НЕ

Истраживање је самостално и оригинално дело са актуелним проблемом истраживања, репрезентативним узорком испитаника, са адекватно применетом методологијом, одабиром мерних инструмената и начином спровођења истраживања. Прецизно дефинисани циљеви, адекватна методологија истраживања, прегледно изнети резултати и

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединых делова дисертације

У Уводу кандидаткиња указује на значај физичке активности и фитнес статуса код деце млађег школског узраста. Након тога детаљно објашњава механизам настанка гојазности. Кандидаткиња наводи да се недостатак физичке активности сматра једним од највећих проблема јавног здравља у свету, као и да се везује за настанак хроничних незаразних болести (оболења кардиоваскуларног система, ендокриног система, као и локомоторног апарат). Истиче, на основу претходних истраживања, да моторички развој прекомерно ухрањене и гојазне деце касни у односу на развој код нормално ухрањене деце. Такође наводи да се параметри физичког фитнеса разликују код нормално ухрањене и гојазне деце.

У потпоглављу **Дефиниције основних појмова** јасно су дефинисани појмови који су битни за предмет истраживања: гојазност, фитнес параметри, морфолошке карактеристике, физичка активност, седентарно понашање и друге.

Приказ и анализа досадашњих истраживања урађена је у поглављу **Преглед истраживања**. У овом поглављу, кандидаткиња је дала приказ резултата истраживања новијег датума објављених у водећим научним часописима из области науке о спорту.

У трећем поглављу дисертације, јасно су дефинисани **Предмет и проблем истраживања**. Предмет истраживања су параметри фитнеса и морфолошке карактеристике гојазне деце старости од седам до десет година. Проблем истраживања је да се утврди тренд промена фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце, као и да се утврде релације фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце.

На основу дефинисаног предмета истраживања, постављени су **циљеви истраживања**. Први циљ је да се утврди тренд промена фитнес параметара и морфолошког статуса гојазне деце узраста од седам до десет година. Други циљ јесте да се утврде релације фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце наведеног узраста. Из прецизно дефинисаног циља истраживања јасно су формулисани и таксативно наведени **задаци истраживања**.

У петом поглављу, **Хипотезе истраживања**, постављене су три главне, а у оквиру треће главне и четири помоћне хипотезе.

У поглављу **Метод истраживања** у циљу добијања релевантних научних информација предвиђени су адекватни поступци који су одговарали постављеном проблему, задацима и хипотезама. Дати су подаци о узорку испитаника (узорак је чинило 553 испитаника, гојазних девојчица и дечака, узраста од 7 до 10 година). Уодносу на узраст испитаника, узорак је подељен на четири субузорка. Узорак мерних инструмената је обухватао мерне инструменте за процену фитнес параметара и мерне инструменте за процену морфолошких карактеристика.

У овом поглављу су описаны условии организација мерења, техника мерења, као и методе обраде података.

У седмом поглављу дисертације приказани су **Резултати истраживања** (табеларно, графички и текстуално), при чему су прво приказани параметри дескриптивне статистике, затим разлике између група применом универзијантне анализе варијансе (ANOVA и LSD Post Hoc тест). За утврђивање динамике промена у растућем или опадајућем континууму коришћена је тренд анализа. На крају је у циљу утврђивања повезаности између фитнес параметара и морфолошких карактеристика примењена каноничка корелационана анализа. **Дискусија** добијених резултата реализована је у оквиру осмог поглавља дисертације. Кандидаткиња у уводном делу дискутује о резултатима дескриптивне статистике и пореди их са нормативима из доступне литературе, при чему се наглашава постојање одступања од норматива у фитнес параметрима и морфолошким карактеристикама гојазне деце у односу на нормално ухрањену децу. У даљем делу дискусије анализирају се међугрупне разлике у фитнес параметрима и морфолошким карактеристикама испитаника и добијене вредности се повезују са претходним истраживањима која су спроведена на сличном узорку и са сличном тематиком. У последњем делу кандидаткиња дискутује резултате каноничке корелационе анализе. Резултати каноничке корелационе анализе показују да постоји статистички значајна повезаност морфолошког простора и простора фитнес параметара код гојазне деце узраста седам, осам и девет година, док код узраста десет година, статистички значајна повезаност наведених простора не постоји.

У поглављу **Закључак**, на основу резултата и дискусије једна главна хипотеза је у потпуности прихваћена, док су две главне хипотезе делимично прихваћене. Од помоћних хипотеза, три су у потпуности прихваћене, док је једна у потпуности одбачена.

У поглављу **Значај истраживања** истиче се научни допринос реализованог истраживања који се огледа у утврђивању тренда промена фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазних девојчица и дечака узраста од седам до десет година, као и у утврђивању повезаности њихових фитнес параметара и морфолошких карактеристика. Резултати су показали да фитнес параметри у великој мери зависе од морфолошких карактеристика гојазних девојчица и дечака. Такође, резултати истраживања су омогућили сазнање о тренутном стању фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце млађег школског узраста. Увид у тренутно стање омогућава упоређивање резултата овог истраживања са раније утврђеним нормама за здраву децу истог узраста и пола, као и упоређивања са одговарајућим резултатима других истраживања.

У поглављу **Литература** наведен је списак референци са 265 библиографских јединица које су коришћене при изради ове докторске дисертације.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације

С циљем да се испита и утврди тренд промена фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце, постављени су адекватни задаци и хипотезе истраживања реализованог на великом узорку гојазне деце оба пола. Применом адекватних статистичких процедура, утврђене су разлике у фитнес параметрима и у морфолошким карактеристикама испитаника различитог узраста. Постављени циљеви и задаци докторске дисертације у потпуности су испуњени, с обзиром на то да је испитана и утврђена статистичка значајност тренда промена фитнес параметара и морфолошких карактеристика. Релације простора фитнес параметара и морфолошких карактеристика утврђене су применом адекватних статистичких процедура и изведени су одговарајући закључци.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације

Овим истраживањем је утврђено какав је тренд промена фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце узраста од седам до десет година. Резултати показују да су трендови промена морфолошких карактеристика и фитнес параметара статистички значајни. Употребом каноничке корелационе анализе утврђене су релације фитнес параметара и морфолошких карактеристика гојазне деце. Утврђено је постојање статистички значајне повезаности наведених простора код узраста седам, осам и девет година. Дефинисани су и објашњени изоловани канонички фактори. Истраживањем је утврђено да простори фитнес параметара и морфолошких карактеристика нису статистички значајно повезани код гојазне деце узраста десет година.

Оцена самосталности научног рада кандидата

Самосталност научног рада кандидаткиње огледа се кроз публиковање научних радива - учествовању у њиховој припреми, презентовању и образлагању добијених резултата истраживања пред научно-стручном јавношћу рецензената часописа и учесника научно-стручних скупова. До сада је један рад објављен у часопису категорије М24, два у зборницима радова са међународних научних конференција (М33) и један у зборнику сажетака са међународне научне конференције (М34).

ЗАКЉУЧАК

Докторска дисертација кандидаткиње Данијеле Живковић, под називом „Фитнес параметри и морфолошке карактеристике гојазне деце”, оригинални је научно-истраживачки рад урађен уз поштовање свих принципа и метода научних истраживања у области физичког васпитања и спорта. Прецизни и јасни резултати ове дисертације, својом теоријском и практичном вредношћу, доприносе развоју науке у области спорта. Сходно свему претходно наведеном, Комисија једногласно предлаже Наставно-научном већу Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, да прихвати позитивну оцену урађене докторске дисертације кандидата Данијеле Живковић и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовању Комисије	04-1801/2	Потпис
Датум именовања Комисије	02.11.2018.	
P. бр.	Име и презиме, звање	
1.	Др Милован Братић, редовни професор	
	Физичко васпитање и спорт	
2.	Др Небојша Ранђеловић, ванредни професор	ментор, члан
	Физичко васпитање и спорт	
3.	Др Верољуб Станковић, редовни професор	члан
	Физичко васпитање и спорт	
4.	Др Саша Пантелић, ванредни професор	члан
	Физичко васпитање и спорт	

Датум и место:

25. 12. 2018. у Нишу

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
У НИШУ
Бр 04-2320
28.12.2018. год.
НИШ